

1 Dokazno breme

1.1 Kakšna so pravila o dokaznem bremenu?

Glede dokazov se v grškem pravu uporablja načelo predloga strank (*archí tis diáthesis*). To pomeni, da sodišče ukrepa le na predlog stranke ter odloči na podlagi dejanskih trditev, ki jih stranke navedejo in dokažejo, in njihovih vlog. Procesna dejanja se izvedejo na predlog stranke, razen če zakon ne določa drugače. Vsaka stranka mora dokazati le dejstva, ki so relevantna za sodbo v zadevi in ki so potrebna za potrditev strankinega zahtevka ali nasprotnega zahtevka. Vloga, ki ni podprta z dokazi, se zavrne.

1.2 Ali obstajajo pravila, ki določena dejstva izvemajo iz dokaznega bremena? V katerih primerih? Ali je mogoče predložiti dokaze, da bi dokazali neveljavnost posebne pravne domneve?

Če zakon zahteva dokaze glede obstoja dejstva, se lahko predložijo nasprotni dokazi, razen če ni določeno drugače. Dejstva, ki so tako dobro znana, da glede njihove resničnosti ni razumnega dvoma, ali ki jih sodišče pozna iz drugih sodnih postopkov, se samodejno upoštevajo in jih ni treba dokazovati. Sodišče samodejno upošteva splošno znana dejstva in zanje ne zahteva dokazov. Sodišče prav tako na svojo pobudo upošteva zakonodajo, običaje in prakse drugih držav, vendar lahko zahteva dokaze, če jih ne pozna dovolj dobro.

1.3 Do kakšne mere mora biti sodišče prepričano o dejstvu, da na njem utemelji svojo sodbo?

Sodišče prosto presoja dokaze in po svoji presoji odloči, ali so trditve resnične. V odločbi navede razloge za svojo odločitev. Če zakon določa, da se lahko o zadevi odloči samo na podlagi presoje verjetnosti, na primer o predlogu za izdajo začasne odredbe (*asfalistiká métra*), sodišču ni treba uporabiti pravil o pridobivanju dokazov, sprejemljivih oblikah dokazov in teži dokazov, ki se predložijo, ampak lahko upošteva kar koli, kar je po njegovem mnenju ustrezno za sprejetje odločitve o dejstvih.

2 Pridobivanje dokazov

2.1 Ali je za pridobivanje dokazov vedno potreben predlog stranke ali lahko sodnik v nekaterih primerih dokaze pridobi na lastno pobudo?

Osnovno načelo je, da dokaze predlagajo in predložijo stranke. Vendar lahko sodišče na svojo pobudo odredi predložitev katerih koli dokazov, ki jih dopušča zakon, tudi če se stranka ni sklicevala nanje.

2.2 Kateri so nadaljnji koraki, če je predlogu stranke za pridobitev dokazov ugodeno?

Po predložitvi dokazov sodišče odloči o vsebini zadeve, razen če meni, da dokazi ne zadoščajo – v takem primeru lahko odredi predložitev novih, dodatnih dokazov.

2.3 V katerih primerih lahko sodišče zavrne predlog stranke za pridobitev dokazov?

Če meni, da že predloženi dokazi zadoščajo, ali če stranka dokazov ni predložila v predpisanem roku.

2.4 Katera dokazna sredstva obstajajo?

Na podlagi zakonika o civilnem postopku (*Kódika Politikís Dikonomías*) so dokazna sredstva priznanje, pregled, poročila izvedencev, listinski dokazi, zaslišanje strank, izjave prič, domneve o dejstvih in izjave pod prisego.

2.5 Kateri so načini pridobivanja dokazov od prič in ali se ti razlikujejo od načinov za pridobitev dokazov od izvedencev? Kakšna so pravila v zvezi s predložitvijo pisnih dokazov in izvedenskih poročil/mnenj?

Izvedenci (*pragmatognómones*) sodišču pomagajo s predložitvijo mnenja o vprašanih, ki jim jih postavi sodišče. Sodišče lahko po potrebi zahteva, da so izvedenci navzoči pri vseh ali nekaterih procesnih dejanjih. Vsako sodišče ima seznam izvedencev. Način sestave in vodenja navedenih seznamov se določi s sklepi, izdanimi na predlog ministra za pravosodje. Sodišče, ki obravnava zadevo, da izvedencem potrebna navodila o izvedbi nalog, zlasti pa opredeli, ali meni, da bodo morali biti izvedenci navzoči v kateri koli fazi sodnega postopka, in ali bo izvedensko mnenje treba predstaviti na sodišču oziroma ali ga morajo pripraviti izvedenci sami.

Če sodišče, ki obravnava zadevo, ne odloči drugače, lahko enaka pooblastila izvaja tudi drugo sodišče, ki deluje na podlagi zahteve ali predloga za izvedbo nekaterih procesnih dejanj, ki se nanašajo na izvedensko mnenje, ali pooblaščen sodnik (*entetalménos dikastís*). Če se zahteva pisno mnenje, sodišče določi rok, v katerem morajo izvedenci predložiti svoje mnenje. Sodnik (ali v primeru senata sodnikov predsednik sodišča) lahko na zahtevo izvedencev in brez predhodnega posvetovanja s strankami rok podaljša, če izvedenci menijo, da rok ne zadošča za pripravo mnenja. Če je izvedencev več, opravijo vsa dejanja, potrebna za pripravo izvedenskega poročila, in skupaj napišejo pisno mnenje. Sestanejo se na povabilo katerega koli od njih. V pisnem mnenju morajo biti navedena dejanja, ki so jih izvedli, in obrazložena mnenja vsakega od njih; pisno mnenje morajo podpisati. Če kateri koli izvedenec pri pripravi mnenja ni prisoten ali če ga ne želi podpisati, se to v mnenju navede. Izvedenci ali oseba, ki jo za to pooblastijo, predložijo pisno mnenje v sodnem tajništvu sodišča, ki jih je imenovalo, in to dejstvo se zabeleži. Če se mnenje predloži v sodnem tajništvu sodišča, ki deluje na zahtevo ali predlog sodišča pooblaščenega sodnika, se poročilo takoj pošlje sodnemu tajništvu sodišča, ki obravnava zadevo. Sodišče vedno prosto presoja mnenje izvedencev.

2.6 Ali so določena dokazna sredstva močnejša od ostalih?

Ustno ali pisno priznanje (*omologia*) stranke pred sodiščem ali pred pooblaščenim sodnikom pomeni popoln dokaz zoper osebo, ki je priznanje dala; priznanja, dana zunaj sodišča, se prosto presojujejo, tako kot drugi dokazi.

2.7 Ali so za dokazovanje določenih dejstev obvezni določeni načini dokazovanja?

Pogodb in kolektivnih aktov ni mogoče dokazovati s pričami, če vrednost pravnega posla presega 20 000 EUR; prav tako dokazovanje s pričami ni dovoljeno zoper vsebino listinskih dokazov, tudi če vrednost pravnega posla ne presega 2 milijona GRD ali 20 000 EUR. Vendar pa se dokazi prič sprejmejo v naslednjih primerih:

kadar na podlagi listine z dokazno vrednostjo obstajajo osnovni dokazi, iz katerih je mogoče sklepati, da je bil pravni posel dejansko sklenjen („osnovni pisni dokazi“ oziroma *archí éngrafis apódeixis*);

če obstaja fizični ali moralni razlog, zaradi katerega listine ni mogoče predložiti;

če je videti, da je bila listina sestavljena, vendar je bila po nesreči izgubljena;

če je dokazovanje s pričami upravičeno z naravo pravnega posla ali posebnimi pogoji, pod katerimi je bil sklenjen, zlasti če se nanaša na trgovinske posle.

2.8 Ali so priče dolžne pričati po zakonu?

Vsakdo, kdor je povabljen za pričo, se je dolžan odzvati vabilu in navesti dejstva, ki so mu znana. Če se oseba na vabilo neupravičeno ne odzove, ji sodišče naloži plačilo stroškov, nastalih zaradi njene odsotnosti, lahko pa izreče tudi globo.

2.9 V katerih primerih lahko priče zavrnejo pričanje?

Naslednje osebe imajo pravico odreči pričanje:

duhovniki, odvetniki, notarji, zdravniki, farmacevti, medicinske sestre in tehniki, babice, njihovi pomočniki in zagovornik stranke, in sicer glede dejstev, za katera so izvedeli pri opravljanju svojega poklica;

osebe, ki so s stranko v krvnem sorodstvu, svaštvu ali sorodstvu na podlagi posvojitve do tretjega kolena v ravni ali stranski črti, razen če so na enak način v sorodu z vsemi strankami, ter zakonci, nekdanji zakonci in zaročenci.

Poleg tega priča ni dolžna pričati o

dejstvih, posledica katerih bi lahko bil pregon zaradi kaznivega dejanja, ki ga je storila priča ali oseba, ki je z njo v sorodu v smislu člena 401(2) zakonika o civilnem postopku, ali dejstvih, ki bi lahko vplivala na čast priče ali čast take osebe;

dejstvih, ki se štejejo za poklicno skrivnost.

2.10 Ali je lahko oseba, ki zavrne pričanje, kaznovana ali prisiljena, da priča?

Sodišče lahko priči, ki se naroka udeležiti, vendar zavrne zahtevano pričanje, naloži plačilo globe.

2.11 Ali obstajajo določene osebe, od katerih ni dovoljeno pridobiti dokazov?

Naslednje osebe ne morejo biti zaslišane kot priče:

duhovniki, in sicer o vsem, kar so izvedeli v okviru spovedi;

osebe, ki v času zadevnega dogodka niso bile duševno zmožne razumeti dogodka oziroma niso zmožne izraziti, kar so zaznale;

osebe, ki so v času zadevnega dogodka trpele za duševno motnjo, ki jim je dejansko omejevala presojo in odločanje, oziroma osebe, ki so v takem stanju ob zaslišanju;

odvetniki, notarji, zdravniki, farmacevti, medicinske sestre in tehniki, babice, njihovi pomočniki in zagovornik stranke, in sicer glede dejstev, ki so jim bila zaupana ali za katera so izvedeli pri opravljanju svojega poklica in glede katerih so zavezani k varovanju zaupnosti, razen če jim oseba, ki jim je navedeno zaupala in glede katere so zavezani k varovanju zaupnosti, dovoli pričanje;

javni uslužbenci in službujoče vojaško osebje o dejstvih, glede katerih so zavezani k varovanju zaupnosti, razen če jim pričanje dovoli pristojni minister;

osebe, ki bi lahko imele interes glede izida sojenja.

2.12 Kakšna je vloga sodnika in strank na zaslišanju priče? Pod kakšnimi pogoji je lahko priča zaslišana prek videokonference ali z drugimi tehničnimi sredstvi?

Priča mora pred zaslišanjem zapriseči (z versko ali navadno zaprisego). Priče se zaslišijo ločeno; z drugimi pričami ali s strankami jih je mogoče soočiti le, če je to bistvenega pomena. Priče pričajo ustno. Priče morajo navesti, kako so izvedele za to, o čemer pričajo, v primeru posrednih dokazov pa morajo navesti osebo, ki jim je informacije posredovala. Sodišče lahko prepove vprašanja, ki jih priči postavi stranka ali njen zagovornik, če so očitno brez smisla ali nerelevantna, in razglasi konec zaslišanja priče, ko meni, da je ta povedala vse, kar ve o dejstvih, ki se dokazujejo. Sodišče se lahko v posameznem primeru na lastno pobudo ali na predlog stranke odloči organizirati videokonferenco. Sodišče odloči o sprejetju takega predloga na podlagi presoje, ali je uporaba tehnologije potrebna za učinkovito izvedbo postopka. Ob upoštevanju okoliščin primera lahko sodišče ugotovi predlogu za izvedbo videokonference, ob tem pa zahteva dodatna jamstva za ustrezno izvedbo postopka. Sodnik, sodni tajnik in druge osebe, ki sodelujejo pri videokonferenci, morajo biti navzoče v zadevnih dvoranh še pred predvidenim časom začetka. Sodišče v vsakem posameznem primeru odloči, ali mora biti na oddaljeni lokaciji navzoč sodnik.

Opremo upravlja sodnik ali pooblaščen sodno osebje. V primeru konzularnega organa opremo upravlja oseba, ki jo za to pooblasti vodja delegacije. Zaslišanje prek videokonference se opravi v skladu z določbami zakonika o civilnem postopku, ki ureja zadevno fazo sodnega postopka. Sodnik določi število oseb, ki so lahko navzoče v dvorani. Sodnik vodi zaslišanje in zagotavlja potrebne napotke osebam na obeh lokacijah. Vsak član sodišča ali udeleženec v postopku je na podlagi dovoljenja sodnika, ki vodi zaslišanje, upravičen postavljati vprašanja navzočim strankam, pričam in izvedencem. Sodniku pri ugotavljanju istovetnosti osebe na oddaljeni lokaciji pomaga sodni tajnik ali oseba na oddaljeni lokaciji, ki jo za to pooblasti konzul. Šteje se, da je bilo zaslišanje prič, izvedencev in strank prek videokonference opravljeno pred sodiščem in ima enako dokazno vrednost kot zaslišanje pred sodiščem.

3 Ocenjevanje dokazov

3.1 Ali so sodišču postavljene omejitve pri izdaji sodbe, če stranka dokaza ni pridobila zakonito?

Sodišče lahko upošteva le zakonite dokaze. Koncept „zakonitih“ dokazov (*nómima endeiktiká mésa*) zajema tudi način, na katerega so bili pridobljeni.

Dokazi, pridobljeni nezakonito, so nezakoniti in se ne upoštevajo.

3.2 Ali moja izjava šteje kot dokaz v postopku, v katerem nastopam kot stranka?

Da, zaslišanje strank se sprejme kot dokaz.

4 Ali je ta država članica v skladu s členom 2(1) uredbe o pridobivanju dokazov določila druge organe, ki so pristojni za pridobivanje dokazov za namene sodnih postopkov v civilnih ali gospodarskih zadevah v skladu z uredbo? Če je odgovor pritrdilen, v katerih postopkih so zadevni organi pristojni za pridobivanje dokazov? Ali lahko le zaprosijo za pridobivanje dokazov ali tudi pomagajo pri pridobivanju dokazov na podlagi zaprosila druge države članice? Glej tudi uradno obvestilo v skladu s členom 2(1) uredbe o pridobivanju dokazov.

Grčija ni imenovala nobenega drugega organa, pristojnega za pridobivanje dokazov v sodnih postopkih v civilnih ali gospodarskih zadevah v skladu z uredbo. Zadnja posodobitev: 12/04/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.